

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice, 13. september 2013

Na Ústave anatómie UPJŠ LF v Košiciach sa uskutočňuje 7. košický kurz regionálnej anestézie

Včera a dnes sa uskutočňuje dvojdňový Košický kurz regionálnej anestézie, ktorý organizuje I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF a UNLP v spolupráci Ústavom anatómie UPJŠ LF a ďalšími partnermi Jeho súčasťou sú prednášky a praktické nácviky na telách darcov v pitevni na Anatomickom ústave Lekárskej fakulty UPJŠ na Šrobárovej 2 v Košiciach.

Ústrednou témou odborného podujatia sú periférne nervové bloky – umŕtvenie končatín alebo trupu bez použitia celkovej alebo spinálnej anestézie. *„Sú to pomerne bezpečné techniky umŕtvenia, no mimoriadne náročné na znalosť anatómie. Vyžaduje sa pri nich využitie nových technológií - elektrostimulácie alebo ultrazvuku, pričom elektrostimulácia dokáže ‚pošteklit‘ nerv a tým zistiť, na ktoré miesto je najúčinnjšie podať anestéziu a ultrazvukom zasa ‚vidíme‘ do tela pacienta a tak nájdeme najvhodnejšie miesto podania látky a jej šírenia,“* konštatuje prednosta I. kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF a UNLP doc. MUDr. Jozef Firment, PhD., podľa ktorého obe techniky umožňujú lokálne umŕtvenie častí tela pacienta pri operácii bez celkového zaťaženia organizmu alebo s výrazne menším zaťažením. Lokálna anestézia sa podáva do blízkosti periférnych nervov vzdialených od miechy a znecitlivujúca látka zablokuje pociťovanie bolesti v určitej časti tela, pričom pacient môže byť počas operačného zákroku pri vedomí. Výkony v regionálnej anestézii sa môžu realizovať aj s uspaním pacienta, pričom veľkou výhodou sú podstatne nižšie dávky anestetík, než pri celkovej anestézii.

„Využitie ultrazvuku a elektrostimulačného pera pomáha presne a bezbolestne lokalizovať príslušný nerv. Ultrazvukový prístroj zobrazuje na obrazovke detailné zloženie ľudského tela od drobných ciev až po nervové uzly. Elektroda vydávaným elektrickým napätím, ktoré cez kožu stimuluje nerv, ho zasa pomôže nájsť za pomoci ‚chvenia‘ zodpovedajúcej svalovej skupiny. Nájdenie nervu inervujúceho príslušnú časť tela umožňuje cielenejšie podávanie anestetík, ich rýchlejší účinok a použitie menších dávok anestetík. Takéto výkony však zvládnu iba skúsení anestéziológovia disponujúci vynikajúcimi poznatkami z anatómie. A tie získavajú na podobných workshopoch, akým je 7. košický kurz regionálnej anestézie, kde môžu získať potrebnú zručnosť pri hľadaní konkrétnych nervov,“ vysvetľuje doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Poznanky, ktoré na workshope účastníci získajú, uplatnia v praxi najmä pri operačných zákrokoch na končatinách, napríklad po lyžiarskych zlomeninách, vyklbených ramenách, operácii vybočených palcov na nohách či replantačných zákrokoch po amputačných poraneniach končatín.

Kadávery pomáhajú zachraňovať ľudské životy

„Neocenneľnou skúsenosťou je pre anestéziológov nácvik potrebných zručností v pitevni, ktoré sa môže uskutočniť iba vďaka kadáverom, telám nebohých, teda ľuďom, ktorí ešte za života súhlasili s tým, že poskytnú po smrti svoju telesnú schránku na študijné účely,“ hovorí prednostka Ústavu anatómie UPJŠ LF prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD., podľa ktorej sa v mnohých západných krajinách sa správnou propagáciou tejto témy dosiahlo, že nemálo ľudí už počas svojho života podpíše súhlas s tým, aby bolo ich telo použité na študijné a vedecké účely a univerzity tak majú dostatok kadáverov. U nás je však táto téma zatiaľ na okraji záujmu a pre bežných ľudí je rozhodnutie darovať telo anatomickému ústavu málo pochopiteľné.

„Študenti medicíny nevyhnutne potrebujú spoznávať anatómiu ľudského tela, a nielen oni. Niekedy navštívia pitevňu aj chirurgovia, ktorí si potrebujú detailnejšie pozrieť nejakú časť tela pred ťažkou operáciou, napríklad pri zavádzaní nového postupu či pri nezvyčajnom poškodení nejakej časti tela pacienta. Takisto anestéziológovia si iba na ľudskom tele dokážu presne nacvičiť techniky vpichu ihly, ozrejmiť si, kde sa nerv nachádza, cez aké tkanivá sa k nemu dostanú a ako obídu cievy a iné štruktúry. Toto im tak dokonale neumožní žiaden umelý model ľudského tela ani trojrozmerný počítačový program,“ konštatuje prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD. a dodáva, že dokonalá znalosť ľudského tela sa nedá získať z učebníc ani počítačových programov, iba v pitevni na kadáveroch v ústavoch anatómie. S tým bezprostredne súvisí otázka získavania tel, ktorých je nedostatok. Málokto pritom vie o programe darovania tel, ktorý umožňuje slobodným rozhodnutím a legislatívnou formou umožniť ľuďom darovať ich telá po smrti vede. K tomu sa neraz uchýľujú osamotení ľudia, ktorých by nemal kto pochovať, no čoraz častejšie aj ľudia, ktorých oslovila myšlienka, že môžu byť aj po svojej smrti veľmi užitoční.

„Snažíme sa osloviť ľudí na darovanie tela s ohľadom na to, že tak budú prospešní aj po smrti. Darovanie tela si na našom ústave vážime ako vysoko šľachetný čin a správame sa preto k nemu so všetkou úctou, ktorá mu prináleží. Naši laboranti odvádzajú veľmi precíznu prácu a majú vysoko profesionálny i ľudský prístup ku všetkým kadáverom. Ľudia sa preto nemusia pozerat' na darcovstvo tela s obavami, ako bude na ústave vyzerat' starostlivosť o ich telo. Naši zamestnanci k nim pristupujú s pietou a rovnako zaručujeme aj dôstojné správanie k telám zo strany študentov. Samozrejmosťou je pochopiteľne aj úplná anonymita totožnosti darcu,“ zdôrazňuje prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD.

Darovať svoje telo je jednoduché – stačí spísať príslušné vyhlásenie a nechať ho overiť notárom. Telo samozrejme musí spĺňať aj podmienky zdravotného charakteru – nesmie byť infikované nebezpečným prenosným ochorením, napríklad vírusom HIV či tuberkulózou. Darované telo je po smrti darcu prevezené na ústav anatómie, kde sa začne používať až po niekoľkomesačnej konzervačnej príprave. Po použití telesných ostatkov na študijné a vedecké účely sa ústav postará o ich kremáciu.

Záujemcovia o darovanie svojho tela po smrti na študijné a výskumné účely môžu kontaktovať Ústav anatómie UPJŠ LF na Šrobárovej 2 v Košiciach telefonicky (+421 55) 234 32 15 alebo mailom na adrese: maria.orgonasova@upjs.sk

Anestézia predstavuje reverzibilný útlm nervového systému. Prejavuje sa stratou vedomia, či vyradením vnímania pri celkovej anestézii alebo vyradením reakcie zablokovanej časti tela na vonkajšie bolestivé podnety. Využíva sa na bezbolestné vykonávanie diagnostických a liečebných výkonov operačnej i neoperačnej povahy a podľa spôsobu použitia je buď celková (narkóza) alebo lokálna (regionálna, umŕtvenie). **Anestéziológia** je medicínsky odbor zaoberajúci sa anestéziou.

I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF a UNLP sa v klinickom výskume zameriava na diagnostiku a liečbu ťažkej sepsy, na optimalizáciu umelej ventilácie u kriticky chorých, na podporu nutričného stavu kriticky chorých parenterálnou a enterálnou výživou, a špeciálne anestéziologické postupy pri operačných zákrokoch.

Kontakt: Trieda SNP 1, 040 11 Košice, (+421 55) 640 2819, 2819, kaim@lf.upjs.sk

Prednosta: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Ústav anatómie UPJŠ LF sa vo vedecko-výskumnej činnosti zameriava na viaceré výskumné oblasti, pričom hlavnou témou je štúdium nadmerných dávok vitamínu A na nervový systém.

Kontakt: Šrobárova 2, 041 80 Košice, (+421 55) 234 32 15, maria.orgonasova@upjs.sk

Prednostka: prof. MUDr. Darina Kluchová, PhD.

POZNÁMKA:

Pokiaľ Vás téma kurzu zaujala a chceli by ste sa jej bližšie venovať či už aktuálne alebo v budúcnosti, kontaktujte prednostu I. KAIM UPJŠ LF doc. MUDr. Jozefa Firmenta, PhD. na mobilnom telefónnom čísle: 0905 522 146.

V prípade, že máte záujem o rozhovor s prednostkou Ústavu anatómie UPJŠ LF prof. MUDr. Darinou Kluchovou, PhD., kontaktujte ju na čísle (055) 234 3215, prípadne mailom na adrese: maria.orgonasova@upjs.sk

Túto tlačovú správu nájdete na: www.medic.upjs.sk

RNDr. Jaroslava Oravcová
PR manažérka